

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Appendix Libri Qvinti. Dilectis Filiis Matthaeo Abbati & fratribus sancti Laurentij de Aversa tam praesentibus quàm futuris regulaiter substituendis in perpetuum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

to peccatum, & in vobis quod legitur impletur, *Peccator contemnis cum in profundum venerit vitiorum*, universitatem vestram monemus & exhortamur attentius & per apostolica vobis scripta mandamus & sub interminatione anathematis districte præcipimus quatenus Iaderam nec destruat amplius quam hæctenus est destructa, nec destrui faciatis, aut quantum in vobis fuerit permittatis, sed nuntiis Regis ejusdem ablata omnia restituere procuretis. Alioquin vos excommunicationis sententiæ subjacere noveritis, & à promissa vobis venia remissionis immunes.

APPENDIX
LIBRI QVINTI.

*DILECTIS FILIIS MATTHÆO
Abbati & fratribus sancti Laurentij de
Aversa tam presentibus quam futuris re-
gulariter substituendis in perpetuum.*

Commiffæ nobis sanctæ & apostolicæ sedis hortatur auctoritas ut locis & personis ipsius auxilium devotione debita implorantibus tuitionis præsidium impendere debeamus: quia sicut injusta poscentibus nullus est tribuendus assensus, sic legitima & justa desiderantium nulla est differenda petitio, præsertim eorum qui cum honesta & laudabili morum compositione gaudent omnipotenti Deo deservire. Eapropter, dilecti in Christo filij, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhærentes, cœnobium sancti Laurentij de Aversa, in quo divino estis obsequio mancipati, sub beati Petri & nostra protectione suscipimus & præsentis scripti privilegio communimus, atque ab omni tam ecclesiasticæ quam secularis personæ jugo ita omnino liberum manere decernimus ut soli sanctæ & apostolicæ Romanæ Ecclesiæ nullo medio perenniter sit subjectum. Statuimus quoque ut illa monasteria, Ecclesiæ, sive cellæ quæ cœnobio vestro concessa sunt, firma vobis vestrisque successoribus & illibata permaneant; quæ quidem his nominibus annotantur, videlicet cœnobium sancti Laurentij de Aversa prædictum, situm extra mœnia civitatis Averse, cum Ecclesia sancti Petri sistente prope portam ejusdem monasterij, cum burgo quod est juxta dictum monasterium,

ac cum alio burgo quod dicitur Verzalus; cum omnibus juribus, rationibus, & pertinentiis, & plures alias Ecclesias quas brevitate causa prætermisso. Quas quidem Ecclesias, sive parochiales, sive populum non habentes, cum suis juribus vobis & eidem cœnobio auctoritate apostolica confirmamus; ipsas, & si quas alias cum suis hominibus & parochianis poteritis in futurum canonicè adipisci, in favorem religionis vestræ, & ut quietius & tranquillius omnium creatori pro salubri statu universalis Ecclesiæ serviat, ab omni jure episcopali eximimus de speciali gratia & plenitudine potestatis, ita quod in nullo episcopali jure seu contentiosa jurisdictione monachi seu clerici seculares & parochiani in vestris Ecclesiis sive cellis commorantes respondere dioecesanis Episcopis teneantur, neque coram eorum ordinariis conveniri valeant, etiam si in loco non exempto delinquant forsitan, contrahant, vel res litigiosæ existant. Et in majorem vestræ religionis favorem similiter indulgemus ne quisquam Episcopus vel Archiepiscopus monasterij vestri monachos & homines, domesticos, fervitores ipsius laicos pro ulla causa ullòve modo sine Romani Pontificis licentia suspendere aut excommunicare præsumat. Volumus etiam ac perpetua stabilitate firmamus ut nullus Episcoporum vel Archiepiscoporum audeat ædificare Ecclesiam sive capellam in locis quibus possit vestro monasterio, Ecclesiis sive cellis, vel earum parochianis aliquod præjudicium vel scandalum generari. Confirmamus etiam vobis & jam dicto cœnobio privilegia donationis ipsarum Ecclesiarum, sive à laicis sive viris ecclesiasticis factæ sint: quarum Ecclesiarum instrumenta nostro conspectui ut authentica & legitima præsentastis apostolico judicio approbanda; quibus diligenter visis & intellectis, ipsa approbavimus & ratificavimus & ex certa scientia confirmavimus; quibus etiam etsi quod fortè injuria seu negligentia minus firmitatis insertum est, vires plenissimæ notionis ex hac nostra suscipiant auctoritate. Nihilominus etiam confirmamus vobis & prælibato cœnobio privilegium centenariæ præscriptionis quod felicis memoriæ * Urbanus Papa eidem cœnobio de benignitate apostolica indulget, decernentes eos qui possessiones libertatesque ejusdem cœnobij vassallorumque suorum jura seu redditus detinuerint occupatos, exinde fore penitus amovendos, ipsisque nullum omnino jus per de-

* Hæc non sunt Papa, sed scribæ festinantis.

* Urbanus II.

tionem vel possessionem hujusmodi se posse acquirere vel habere, ac nullum vobis propter hoc vel juri ipsius cœnobij super his præjudicium factum esse vel posse in aliquo generari, nisi legitimè constiterit detentores ipsos præscriptione centenaria fore munitos. Statuimus etiam ut idem monasterium & universæ ejus Ecclesiæ & omnia quæ ad ipsum pertinent, quæta semper & ab omni jugo mortalium libera sub solius sanctæ Romanæ Ecclesiæ jure ac perpetua defensione permanent & consistant, ita quòd super his nullo unquam tempore debeatis impeti vel modo quolibet molestari. Quòd si aliquis contra hoc salubre præceptum ire tentaverit, & possessiones & jura, libertates, vel alias res mobiles seu stabiles vestri monasterij vel ejus Ecclesiarum, obedientiarum, oblatorum, seu etiam aliquorum hominum vestro monasterio subjectorum abstulerint, sive ablata retinuerint, postquam ipsorum ordinarij à vobis tertio admoniti justitiam ecclesiasticam de his facere noluerint, à vobis admoniti semel, bis, & tertio si non satisfatione congrua quod malè egerint emendare studuerint, ex indulgentia sedis apostolicæ duximus concedendum ut liceat tibi, Mathææ Abbas, tibi que canonicè succedentibus apostolica auctoritate super eosdem impetitores canonicam excommunicationis proferre sententiam & illos vicinis Episcopis excommunicatos fore vestris denunciare apicibus: qui Episcopi illos pro excommunicatis habeant, & omnibus sibi commissis ut excommunicatos à sacratissimo corpore & sanguine Christi separatos evitare jubeant, eisque ecclesiasticam denegent sepulturam. Quòd si ausu temerario, transactione seu arbitrio aliquo interveniente, per vos vel successores vestros seu per quemvis alium contra tenorem hujusmodi decreti absque licentia sedis apostolicæ non faciente de immunitate hujusmodi mentionem fuerit attentatum, ex nunc illud decernimus viribus omnino carere, & præfatum cœnobium cum omnibus suis membris habitis & habendis pleno jure sedi apostolicæ sit subjectum. De abundantiori quoque gratia sedis apostolicæ concedimus vobis & successoribus vestris ut si aliquam de vestris Ecclesiis, possessionibus, vel redditibus alicui viro ecclesiastico sive in beneficium sive ad annum censum canonicè concesseritis, quòd licitum sit vobis vestrisque successoribus bona vestri cœnobij post

obitum ejusdem personæ ecclesiasticæ, vel cum beneficium ipsum vacaverit, à quocumque viro ecclesiastico concessum fuerit, beneficium ipsum sive redditus ad utilitatem vestram retinere, non obstante super hoc aliquo jure communi à nobis vel à nostris successoribus edito vel edendo, seu litteris à sede apostolica aut à nostris Legatis Cardinalibus super hoc impetrandis, nisi de hujusmodi privilegio expressam fecerint mentionem. Præterea quæcunque bona concessione Pontificum, liberalitate Principum, vel oblatione fidelium vestrum hodie cœnobium legitimè possidet, vel in futurum canonicè possidebit, vobis vestrisque successoribus & eidem cœnobio auctoritate apostolica nihilominus confirmamus. Chrisma, oleum sanctum, consecrationes altarium sive basilicarum, ordinationes monachorum seu clericorum tam in ipso cœnobio quam in adjacentibus villulis ac in Ecclesiis civitatis & diocesis Aversanæ, à quocumque malueritis catholico accipiatis Episcopo. In aliis verò monasteriis & obedientiis vestris hæc à diocefano Episcopo prius postulabitis, siquidem gratiam & communionem sedis apostolicæ habuerit, & ea gratis & absque pravitate voluerit impartiri. Alioquin liceat vobis quemcumque malueritis adire antistitem, qui nostra fretus auctoritate quod postulatur indulgeat. Baptismum verò ac infirmorum oleum, visitationes per vos & per Clericos vestros seu monachos in oppidis vestris, castellis, seu villis habeatis. Missas autem publicas ab aliquo Episcopo tam in cœnobio quam in adjacentibus ejus Ecclesiis celebrari, stationes fieri, processiones deduci absque licentia Abbatis & Priorum seu rectorum locorum voluntate omnimodè prohibemus, ne in fervorum Dei recessibus secularibus occasio præbeatur ulla conventibus. Si quis autem adversus prædictum cœnobium justam se putat habere querelam, ac apud ejusdem cœnobij Abbatem vel monachos litem per sententiam decidere aut diffinire noluerit, statuimus ut ante Legatos nostros querimonia deferatur, quatenus æquitate judicij sine personarum acceptione sua cuique justitia Deo auctore servetur. Sepulturam quoque cœnobij vestri & omnium Ecclesiarum seu obedientiarum vestrarum liberam esse omnino censemus, ut eorum devotioni & extremæ voluntati qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi fortè excommunicati vel interdicti sint, nullus obfi-

star. Salva tamen iustitia illarum Ecclesiarum à quibus mortuorum corpora assumuntur. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Abbate vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia seu violentia præponatur nisi quem fratres communi consensu vel fratrum pars consilij sanioris secundum Dei timorem & beati Benedicti regulam præviderint eligendum. Electus autem ad Romanum Pontificem benedicendus accedat. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatum cœnobium temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, vel injustè datas suis usibus vindicare, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare, sed omnia integrè conserventur eorum pro quorum sustentatione & gubernatione concessa sunt usibus profutura. Salva in omnibus apostolicæ sedis auctoritate. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secula-

risve persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temerè venire tentaverit, secundò tertiove communita si non præsumptionem suam digna satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore & sanguine Dei & Domini nostri Iesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus sit pax ejusdem Domini nostri Iesu Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Datum Laterani per manum Blasij S.R.E. Subdiaconi & Notarij Idibus Julij, Indictione quinta, incarnationis dominicæ anno MCCCII. pontificatus verò Domini Innocentij Papæ III. anno quinto.

*ACTA QUÆ SEQUUNTUR, CVM MULTVM
utilia sint ad intellectum epistolæ 100. & nondum edita sint, visum est heic
edere, descripta ex veteri chartulario Episcoporum Parisiensium.*

*LITTERA ABBATIS ET CONVENTVS
sanctæ Genovefæ Parisiensis facta inter ipsos &
Episcopum Parisiensem super jure parochialis san-
ctæ Genovefæ & super procuracionibus Episcopi
super Ecclesia sanctæ Genovefæ in civitate & aliis
Ecclesiis sanctæ Genovefæ predictæ.*

Omnibus Christi fidelibus ad quos litteræ præsentis pervenerint Iohannes Abbas totiusque conventus beate Genovefæ Parisiensis salutem in Domino. Cùm internos & Ecclesiam nostram ex una parte & virum venerabilem Dominum Odonem Episcopum & Ecclesiam Parisiensem ex altera super jure parochiali in parochia de Monte controversia vertetur, & quæstione possessionis per examen sedis apostolicæ jam decisa, proprietatis quæstio superesset delegatis iudicibus ab apostolica sede commissa, cùm etiam tam super Ecclesia sanctæ Genovefæ* in civitate Parisiensi sita, in qua unum de Canonicis nostris institui petebamus, quam super procuracionibus quas ab Ecclesiis nostris parochialibus in Parisiensi diocesi constitutis memoratus Episcopus exigebat, inter nos & ipsum contentio fuisset orta, tandem ad unitatem aspirantes, & pacem de querelis præmissis, videlicet tam super possessione quam proprietate juris parochialis seu episcopalis in parochia suprascripta, Ecclesia quoque sanctæ Genovefæ de civitate, necnon & procuracionibus suprascriptis, in viros venerabiles Fulconem Camerarium & Hugonem Forre Canonicum Ecclesiæ nostræ, Gaufridum de

Lenda Canonicum Parisiensem, & magistrum Nicolaum Carnotensem, aut magistrum Bernardum Canonicum Parisiensem loco magistri Nicolai, si Dominus Episcopus maluerit, absolute compromissimus & præcisè, quicquid super prætaxatis querelis statuerint sine contradictione pro nobis & Ecclesia nostra non obstante sententia, privilegio, seu instrumento alio suscepturi & perpetuò servaturi, ita quòd nec duorum nec trium ex ipsis sine consensu quartis sententia robur habeat, sed quòd pariter ab ipsis quatuor fuerit ordinatum, firmum & stabile permanebit. De aliis verò rebus ac redditibus nostris vel Episcopi memorati pro bono pacis eisdem arbitris addere vel subtrahere, dare seu commutare licebit. Præfixum est etiam tempus infra quòd arbitrium proferetur, Octavæ videlicet Pentecostes instantis, ita quòd nisi infra eundem terminum fuerit prolatum arbitrium, ex tunc compromissio non tenebit, sed ad iudices à summo Pontifice constitutos litigaturi coram ipsis liberè revertemur. Hanc itaque compromissionem Dominus Episcopus in verbo Episcopi & ego Iohannes Abbas in verbo sacerdotis & periculo animæ meæ nos bona fide promissimus & concessimus servaturos. Pœna est insuper ducentarum marcarum adjecta memorato Episcopo solvendarum à nobis, si nos, quòd absit, à compromisso resilire contingeret. In hujus itaque firmitatem & evidentiam præsentis literas fieri fecimus & sigillorum nostrorum impressione muniti. Actum anno

* S. Genovefæ
dos Ardenti.